

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 20428-2026

Medewerker	:	Marrit Bos
Team	:	BOR & PM
Datum	:	18 maart 2026
Portefeuillehouder	:	wethouder Marcel Blind

<p>BIJLAGEN: Evaluatie verkeerssituatie Langstraat – BonoTraffics zaak 15242-2026   Collegebesluit verkeerssituatie Langstraat 2024 zaak 21024-2024   Persbericht zaak 15245-2026   Raadsinformatiebrief zaak 15245-2026</p>
<p>AFSTEMMING MET</p>
<p>☒ Openbaar ☐ Vertrouwelijk</p>
<p>ONDERWERP   Evaluatie verkeerssituatie Langstraat Wijhe</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met het voortzetten van de Langstraat als (winkel)erf, waarbij de straat open blijft voor gemotoriseerd verkeer, conform het collegebesluit Verkeerssituatie Langstraat 2024.
2. Aan de raad ter besluitvorming voor te leggen om vanuit de reserve nader te bestemmen middelen een incidenteel budget van € 10.000 euro beschikbaar te stellen. Dit ter uitvoering van de maatregelen optimalisatie (winkel) erf Langstraat voor 2026 bij de 2^e BERAP 2026.

SAMENVATTING

Het college stemt in met het voortzetten van de Langstraat als (winkel)erf, waarbij de straat open blijft voor gemotoriseerd verkeer, conform het collegebesluit Verkeerssituatie Langstraat 2024. Het college neemt kennis van de evaluatie door BonoTraffics en onderschrijft de conclusie dat deze inrichting in de huidige situatie het beste werkbare en meest gedragen compromis vormt tussen verkeersveiligheid, verblijfskwaliteit en bereikbaarheid.

De evaluatie laat zien dat de verkeersveiligheid niet is verslechterd, maar dat gerichte verbeteringen wenselijk zijn. Het college kiest daarom voor optimalisatie van het functioneren van het (winkel)erf, zonder ingrijpende wijzigingen in de verkeersstructuur. Op korte termijn voert het college maatregelen uit die weinig extra budget vragen, zoals het verbeteren van de zichtbaarheid van parkeervakken en het opnieuw inzetten van een gedrags- en communicatiecampagne.

Voor maatregelen op de middellange termijn stelt het college de gemeenteraad een begrotingswijziging van € 10.000,- voor via de 2e BERAP 2026. Het college werkt deze maatregelen uit in afstemming met de ondernemers in de Langstraat. Grote fysieke ingrepen en structurele wijzigingen stelt het college pas op de lange termijn aan de orde.

AANLEIDING

De Langstraat vormt het centrale winkelgebied van de kern Wijhe en vervult een belangrijke functie voor inwoners, bezoekers en ondernemers. De inrichting en het gebruik van de openbare ruimte in deze straat vragen om een zorgvuldige balans tussen verkeersveiligheid, verblijfskwaliteit en bereikbaarheid.

In opdracht van de gemeente Olst-Wijhe is in 2023/2024 een verkeersonderzoek uitgevoerd door Goudappel. Op basis hiervan heeft het college van burgemeester en wethouders op 21 januari 2024 een voornemen uitgesproken om de verkeerssituatie in de Langstraat te wijzigen. Dit voornemen is besproken tijdens een informatieavond op 17 april 2024 en voorgelegd aan inwoners en ondernemers. Uit deze participatie bleek dat het omdraaien van rijrichtingen op beperkt draagvlak kon rekenen, terwijl er juist breed draagvlak bestond voor het principe 'auto te gast' en het aanwijzen van de Langstraat als (winkel)erf.

Dit heeft geleid tot het collegebesluit Verkeerssituatie Langstraat van juni 2024, waarin is besloten de Langstraat aan te wijzen als (winkel)erf en daarbij open te houden voor gemotoriseerd verkeer. De gekozen inrichting werd daarbij nadrukkelijk gezien als een compromis tussen verschillende belangen, passend bij het karakter van de Langstraat als boodschappendorp en centrumgebied. In hetzelfde besluit is vastgelegd dat een jaar na effectieve invoering van het (winkel)erf een evaluatie zou plaatsvinden, waarin zowel objectieve verkeerskundige gegevens als de ervaringen van gebruikers zouden worden betrokken.

In het najaar van 2024 is het (winkel)erf daadwerkelijk ingevoerd. Conform de gemaakte afspraak heeft de gemeente begin 2026 adviesbureau BonoTraffics gevraagd om het functioneren van het (winkel)erf te evalueren. De evaluatie richt zich op de mate waarin de doelen uit de adviesnota van 2024 zijn gerealiseerd en in hoeverre de huidige inrichting en verkeersregeling bijdragen aan een veilige, toegankelijke en goed functionerende Langstraat.

Uit de evaluatie blijkt dat het openstellen van de Langstraat voor autoverkeer in combinatie met de winkelerfconstructie, ondanks blijvende aandachtspunten, in de huidige situatie het best werkbare en meest gedragen compromis vormt. De evaluatie bevestigt daarmee de verwachting die al bestond ten tijde van de informatieavond in april 2024. Tegelijkertijd laat het rapport zien dat aanvullende maatregelen nodig zijn om het functioneren van het (winkel)erf verder te verbeteren, met name op het gebied van zichtbaarheid van parkeervakken, verkeersgedrag en de inrichting van de openbare ruimte. Het rapport biedt daarmee een inhoudelijke basis om de in 2024 ingezette koers te bevestigen en gericht te optimaliseren, met maatregelen op de korte, middellange en lange termijn.

BEOOGD RESULTAAT

Met dit besluit wordt beoogd de verkeerssituatie in de Langstraat Wijhe op een stabiele en voorspelbare wijze voort te zetten en waar nodig gericht te optimaliseren. Uitgangspunt daarbij is het handhaven van de Langstraat als (winkel)erf, waarbij de straat open blijft voor gemotoriseerd verkeer en het principe 'auto te gast' leidend blijft. Deze inrichting vormt in de huidige situatie het beste werkbare compromis tussen verkeersveiligheid, verblijfskwaliteit en bereikbaarheid van het centrum.

Het beoogde resultaat is dat de Langstraat als (winkel)erf beter functioneert binnen de bestaande inrichting en juridische kaders, zonder ingrijpende wijzigingen in de verkeersstructuur. Daarbij wordt ingezet op het verbeteren van de herkenbaarheid en het gebruik van de openbare ruimte, het bevorderen van gewenst verkeersgedrag en het vergroten van de toegankelijkheid voor alle gebruikers.

Concreet wordt met dit besluit het volgende gedaan:

Korte termijn

- De parkeervakken in de Langstraat zijn duidelijker zichtbaar en herkenbaar, waardoor foutparkeren wordt verminderd en de beschikbare parkeerruimte beter wordt benut.
- Weggebruikers zijn beter geïnformeerd over het gewenste gedrag in het (winkel)erf, onder meer door het opnieuw inzetten van bestaande gedrags- en communicatie-instrumenten die eerder samen met ondernemers zijn ontwikkeld.
- De huidige verkeersregeling blijft ongewijzigd, waardoor rust en duidelijkheid ontstaat voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

Middellange termijn

- Het functioneren van het (winkel)erf wordt versterkt door het opvolgen van de aanbevelingen uit de evaluatie, met name waar het gaat om de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte. Hierin wordt afstemming gezocht met ondernemers in de Langstraat.
- De reeds gestarte dialoog met ondernemers over uitstallingen wordt voortgezet en verdiept, met als doel een betere balans te bereiken tussen commerciële uitingen, toegankelijkheid en verkeersveiligheid. Er wordt momenteel door afdeling APV gewerkt aan een beleidsstuk over terrassen in de gemeente, wat ook van toepassing zal zijn op de terrassen in de Langstraat. Dit betreft een dynamisch stuk, waarbij er ruimte blijft voor verdere doorontwikkeling, in afstemming met ondernemers.
- De Langstraat blijft goed bereikbaar voor bestemmingsverkeer en bevoorrading, passend bij het karakter van het winkelgebied in Wijhe.

Lange termijn

- De Langstraat behoudt haar functie als (winkel)erf, waarbij eventuele grotere fysieke ingrepen worden gekoppeld aan natuurlijke momenten in beheer en onderhoud.
- In lijn met het fietsverkeersplan Wijhe en Boerhaar wordt op termijn onderzocht of een alternatieve hoofdfietsroute mogelijk en wenselijk is, zodat doorgaand fietsverkeer de Langstraat minder belast en de verblijfsfunctie verder kan worden versterkt.

Met dit beoogde resultaat bevestigt het college de in 2024 ingezette koers en kiest het voor continuïteit met gerichte verbeteringen, in plaats van nieuwe fundamentele wijzigingen in de verkeersstructuur van de Langstraat.

KADER

Fietsverkeersplan Wijhe en Boerhaar

Collegebesluit verkeerssituatie Langstraat 2024

Verkeersonderzoek Langstraat Wijhe 2024 – Goudappel

Evaluatie verkeerssituatie Langstraat Wijhe 2026 – BonoTraffic

Perspectief detailhandel 2025-2040

ARGUMENTEN VOOR

1.1. *De evaluatie van het (winkel)erf Langstraat bevestigt dat de huidige inrichting, waarin de Langstraat als (winkel)erf is aangewezen en toegankelijk blijft voor gemotoriseerd verkeer, in de praktijk het beste werkbare compromis vormt tussen verkeersveiligheid, verblijfskwaliteit en bereikbaarheid.*

Deze uitkomst sluit aan bij de verwachting die al bestond ten tijde van de informatieavond op 17 april 2024 en bij de afwegingen die hebben geleid tot het collegebesluit Verkeerssituatie Langstraat 2024.

1.2. *Uit de evaluatie blijkt dat de invoering van het (winkel)erf niet heeft geleid tot een verslechtering van de verkeersveiligheid.*

De gemeten snelheden van gemotoriseerd verkeer zijn licht afgenomen en het aantal geregistreerde ongevallen is beperkt gebleven. Er is daarmee geen verkeerskundige noodzaak om de huidige inrichting los te laten of ingrijpende alternatieven, zoals afsluiting voor autoverkeer, te overwegen.

1.3. *Het openhouden van de Langstraat voor gemotoriseerd verkeer draagt bij aan de bereikbaarheid van winkels en horeca voor bezoekers en bevoorrading.*

Dit is van belang voor de bereikbaarheid van het centrum en past bij het karakter van het winkelgebied van Wijhe. In de evaluatie wordt het volledig afsluiten van de Langstraat voor autoverkeer niet als wenselijk of noodzakelijk aangemerkt.

1.4. *Door de Langstraat als (winkel)erf voort te zetten ontstaat rust en voorspelbaarheid voor bewoners, ondernemers en bezoekers.*

Het voorkomen van nieuwe fundamentele wijzigingen in de verkeersstructuur biedt duidelijkheid over de koers en maakt het mogelijk om de aandacht te richten op het verbeteren van het functioneren binnen de bestaande inrichting en juridische kaders.

2.1. *De evaluatie laat zien dat met relatief eenvoudige maatregelen op korte termijn verbeteringen kunnen worden gerealiseerd in het functioneren van het (winkel)erf.*

Met name het verbeteren van de zichtbaarheid van parkeervakken en het inzetten op verkeersgedrag worden aangemerkt als quick wins, al zijn de resultaten hiervan ook afhankelijk van het gedrag van weggebruikers.

2.2. *Met een bedrag van € 10.000,- kunnen deze maatregelen worden uitgevoerd zonder ingrijpende infrastructurele aanpassingen.*

Dit past bij de keuze om de huidige verkeersregeling voort te zetten en gericht te optimaliseren, in plaats van te investeren in kostbare reconstructies of structurele wijzigingen.

ARGUMENT TEGEN

1.1 *Uit de evaluatie van BonoTraffics blijkt dat het instellen van het (winkel)erf niet heeft geleid tot een aantoonbare verbetering van het subjectieve veiligheidsgevoel, met name bij voetgangers.*

Daarnaast leeft bij een deel van bewoners en bezoekers de wens om het autoverkeer verder te beperken of de Langstraat (deels) af te sluiten om de verblijfsfunctie te versterken. Ook laat de evaluatie zien dat de gewenste gedragsverandering bij weggebruikers zonder aanvullende maatregelen beperkt blijft. Deze aandachtspunten vormen echter geen aanleiding om de huidige inrichting los te laten. De evaluatie laat zien dat er geen sprake is van een verslechtering van de verkeersveiligheid en dat objectieve gegevens geen noodzaak geven voor ingrijpende wijzigingen. Tegelijkertijd bevestigt het rapport dat de huidige situatie, met openstelling voor gemotoriseerd verkeer binnen een winkelerf, het best werkbaar compromis vormt tussen bereikbaarheid en verblijfskwaliteit. Het college heeft hier in 2024 bewust voor gekozen. Het opnieuw openen van een fundamentele discussie over afsluiting zou leiden tot onrust en onzekerheid, terwijl de evaluatie juist laat zien dat verbetering mogelijk is door optimalisatie binnen de bestaande kaders.

1.2 *Er zijn extra financiële middelen nodig voor aanvullende maatregelen.*

In een bredere context van financiële afwegingen kan dit worden gezien als een nadeel, zeker omdat het gaat om maatregelen die geen structurele oplossing vormen. Daartegenover staat dat het gevraagde bedrag beperkt en incidenteel is en gericht wordt ingezet op maatregelen waarvan de evaluatie aangeeft dat zij effectief en zijn om het functioneren van het winkelerf te verbeteren. Met deze investering kan het college de ingezette koers versterken zonder kostbare infrastructurele ingrepen of structurele lasten. Daarmee weegt dit nadeel minder zwaar dan het belang van het verder verbeteren van de verkeerssituatie en het vergroten van de effectiviteit van het winkelerf.

RISICO'S

Een risico is dat bij een deel van bewoners en bezoekers het gevoel blijft bestaan dat de verkeerssituatie in de Langstraat onvoldoende verbetert, met name waar het gaat om subjectieve verkeersveiligheid en verblijfskwaliteit. Dit kan leiden tot aanhoudende signalen richting de gemeente en verwachtingen over verdergaande maatregelen.

Daarnaast bestaat het risico dat de voorgestelde maatregelen slechts beperkt effect hebben op het verkeersgedrag, waardoor het gewenste verbeterbeeld niet direct zichtbaar is. Ook kan de inzet van aanvullende middelen leiden tot vervolgvragen over verdere investeringen.

Deze risico's worden beperkt doordat het gaat om een voortzetting van een eerder gekozen koers, bevestigd door een onafhankelijke evaluatie, en om een beperkte, incidentele investering gericht op concrete verbeteringen binnen de bestaande inrichting. Daarmee blijven zowel bestuurlijke als financiële risico's beheersbaar.

FINANCIËN

Voor het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen op korte en middellange termijn is naar verwachting een bedrag van € 10.000,- nodig. Het betreft een incidentele uitgave gericht op het verbeteren van de zichtbaarheid van parkeervakken en het inzetten van een gedrags- en communicatiecampagne, conform de aanbevelingen uit de evaluatie van het (winkel)erf Langstraat. De kosten voor de aanpassingen op lange termijn worden gecombineerd met de reconstructie (rondom 2040) en de aanpassing van hoofdfietsroutes in Wijhe (haalbaarheid en planning nog onbekend).

De kosten hebben geen structureel karakter. Afhankelijk van het soort maatregelen dat wordt genomen kan er sprake zijn van vervolg- en/of onderhoudskosten (zoals bijvoorbeeld onderhoud van extra plantenbakken).

DUURZAAMHEID

Het voortzetten van de Langstraat als (winkel)erf en het uitvoeren van beperkte optimalisatiemaatregelen heeft geen negatieve effecten op de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente. Het besluit leidt niet tot extra verkeerscapaciteit of een toename van autoverkeer, maar borgt juist het principe 'auto te gast' en stimuleert een zorgvuldiger gebruik van de openbare ruimte.

De voorgestelde maatregelen zijn kleinschalig van aard en gericht op beter gebruik van de bestaande infrastructuur. Daarmee dragen zij indirect bij aan een leefbare en toegankelijke centrumomgeving, zonder extra beslag te leggen op ruimte, materialen of energie.

PARTICIPATIE

Bij zowel de totstandkoming als de evaluatie van het (winkel)erf Langstraat zijn verschillende stakeholders betrokken. In aanloop naar het collegebesluit Verkeerssituatie Langstraat 2024 zijn inwoners en ondernemers betrokken via het ophalen van reacties en een informatieavond op 17 april 2024. Deze input heeft mede geleid tot de keuze voor het instellen van de Langstraat als (winkel)erf.

Voor de evaluatie van het (winkel)erf zijn door BonoTraffics diverse stakeholders geraadpleegd, waaronder bewoners, bezoekers, ondernemers, belangenorganisaties en het team handhaving. Daarnaast zijn objectieve gegevens verzameld en is de situatie ter plaatse beoordeeld. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor de nu voorgestelde vervolgstappen.

De voorliggende besluitvorming betreft het voortzetten en optimaliseren van de bestaande situatie. Voor dit besluit wordt geen nieuw participatietraject gestart. De maatregelen op de middellange termijn, gericht op de optimalisatie van het functioneren en de inrichting van de straat, worden in afstemming met de ondernemers verder uitgewerkt binnen bestaande overlegstructuren.

COMMUNICATIE

Na besluitvorming wordt actief gecommuniceerd over de uitkomsten van de evaluatie en het besluit om de Langstraat als (winkel)erf voort te zetten.

- **Persbericht**

Er wordt een persbericht opgesteld waarin wordt toegelicht dat de evaluatie van het (winkel)erf is afgerond, dat de huidige inrichting wordt voortgezet en dat aanvullende maatregelen worden getroffen om het functioneren van de straat te verbeteren. In het persbericht wordt benadrukt dat het gaat om het beste werkbare compromis en dat wordt ingezet op gerichte optimalisatie.

- **Raadsinformatiebrief**

De gemeenteraad wordt via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie, het collegebesluit en de voorgestelde maatregelen, inclusief de financiële consequenties via de 2e BERAP 2026.

- **Delen evaluatierapport met stakeholders**

Het evaluatierapport van BonoTraffics wordt actief gedeeld met Gastvrij Wijhe, Koninklijke Horeca Nederland en het actiecomité Langstraat, zodat betrokken partijen kennis kunnen nemen van de conclusies en de voorgenomen vervolgstappen.

De communicatie zijn afgestemd met team communicatie. Het persbericht en de raadsinformatiebrief worden als bijlage bij de adviesnota gevoegd.

PLANNING EN UITVOERING

Na vaststelling van het collegebesluit worden de maatregelen gefaseerd uitgevoerd. De fasering sluit aan bij de aard van de maatregelen, de beschikbare middelen en de ambtelijke capaciteit.

Korte termijn – direct na besluitvorming

De volgende maatregelen worden direct na besluitvorming uitgevoerd. Deze vragen weinig extra budget en kunnen binnen de bestaande organisatie worden opgepakt:

- **Verbeteren zichtbaarheid parkeervakken**

De bestaande parkeervakken in de Langstraat worden duidelijker zichtbaar gemaakt door het vernieuwen van de markering.

Doel: verminderen van foutparkeren en vergroten van duidelijkheid voor weggebruikers.

- **Opnieuw inzetten gedrags- en communicatiecampagne**

De eerder ontwikkelde gedragsmaatregelen worden opnieuw ingezet, waaronder eventueel nieuwe/extra wegdekstickers die de positie van voetgangers benadrukken, aanduidingen van de maximumsnelheid, spandoeken met de boodschap 'geef voetgangers de ruimte' en het bestaande voorlichtingsfilmpje. Deze campagne is eerder afgestemd met Gastvrij Wijhe en Koninklijke Horeca Nederland.

Doel: vergroten van bekendheid met de regels van het (winkel)erf en gewenst verkeersgedrag.

Middellange termijn – na vaststelling begrotingswijziging

De maatregelen op de middellange termijn worden opgepakt na vaststelling van de begrotingswijziging via de 2e BERAP 2026. Vanaf dat moment is financiële ruimte beschikbaar en kan rekening worden gehouden met ambtelijke capaciteit.

- **Optimalisatie functioneren en inrichting van de straat**

Maatregelen gericht op het versterken van het erfkarakter en het verbeteren van de toegankelijkheid en het gebruik van de openbare ruimte, conform de aanbevelingen uit de evaluatie.

Doel: beter functioneren van het (winkel)erf zonder wijziging van de verkeersstructuur en meer nadruk op verblijfskwaliteit.

- **Voortzetten dialoog over terrassen en uitstallingen**

De eerder gestarte dialoog met ondernemers over terrassen en uitstallingen wordt voortgezet en verdiept. De uitwerking van maatregelen vindt plaats in afstemming met ondernemers en worden vastgelegd in de APV.

Doel: balans tussen commerciële uitstraling, toegankelijkheid en verkeersveiligheid.

Lange termijn – toekomstgericht

Maatregelen op de lange termijn worden uitsluitend opgepakt op natuurlijke beleids- en beheermomenten.

- **Herinrichting Langstraat gekoppeld aan rioolvervangings**

Een eventuele herinrichting van de Langstraat als (winkel)erf wordt pas overwogen bij de geplande rioolvervangings rond 2040.

Doel: voorkomen van tussentijdse, kostbare ingrepen.

- **Onderzoek alternatieve hoofdfietsroute**

Op langere termijn wordt onderzocht of een alternatieve hoofdfietsroute wenselijk en haalbaar is, conform het geldende fietsbeleid. Dit onderzoek wordt verwacht wanneer daar beleidsmatig en planmatig ruimte voor ontstaat (indicatief vanaf 2028/2029).

Doel: ontlasten van de Langstraat van doorgaand fietsverkeer.